

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Μεγάλο αφιέρωμα του περιοδικού «Λόγος» της Μελβούρνης στο έργο του Γρηγόρη Χρονόπουλου

Στον Γρηγόρη Χρονόπουλο είναι αφιερωμένο το φετινό τεύχος του ετήσιου περιοδικού «ο Λόγος», που εκδίδει ο Σύνδεσμος Ελλήνων Λογοτεχνών και Συγγραφέων Αυστραλίας στη Μελβούρνη. Η παρουσίαση του 31ου τόμου της σειράς έγινε στη Μελβούρνη στις 30 Σεπτεμβρίου από την καθηγήτρια Δρ Σταυρούλα Νικολούδη, αρχαιολόγο, φιλόλογο και Συντονίστρια των Ελληνικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο La Trobe. Της τιμητικής αυτής διάκρισης έχει προηγηθεί η βράβευση του ποιήματος «Δικαιοσύνη» το 2004 και του μονόπρακτου «Ελπίδα» το 2011, από τον Ελληνο-αυστραλιανό Πολιτιστικό Σύλλογο Μελβούρνης. Το 2012, ο Γρηγόρης Χρονόπουλος τιμήθηκε από το Αγγελίδειο Ίδρυμα Μελβούρνης για την ποιητική συλλογή του «Τα χελιδόνια δεν θα ξαναρθούν» και το θεατρικό μονόπρακτο «Ένα κλωνί βασιλικό», ενώ το 2015 τιμήθηκε από την ΑΧΕΠΑ ΝΝΟ με το βραβείο «Υπατία» για το σύνολο του πνευματικού του έργου.*

Στο πολυσέλιδο αφιέρωμα για τον Γρηγόρη Χρονόπουλο συμμετέχουν με κείμενα τους η Ιωάννα Λιακάκου, γραμματέας και πρόεδρος του Συνδέσμου επί σειρά ετών, ο Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Charles Sturt, Γιώργος Καναράκης, η συγγραφέας Διονυσία Μούσουρα-Τσουκαλά, η συγγραφέας Σοφία Καθαρείου και ο αρχισυντάκτης της εφημερίδας «ο Κόσμος», Γιώργος Χατζηβασιλίδης.

Ο Γρηγόρης Χρονόπουλος γεννήθηκε στο Βαρθολομίο του Νομού Ηλίας, «σε ένα σπίτι που βασιλευσε η αγάπη», όπως αναφέρει στην συναρπαστική αφήγηση του στη συνέντευξη που έδωσε στην συγγραφέα Διονυσία Μούσουρα-Τσουκαλά (η οποία τον χαρακτηρίζει ως μέντορα της) και περιλαμβάνεται στο τιμητικό αφιέρωμα του περιοδικού «Λόγος». Τελείωσε το γυμνάσιο τα δύσκολα χρόνια του πολέμου και στην συνέχεια υπηρέτησε ως έφεδρος ανθυπολοχαγός στην Ελλάδα και την Κορέα. «Το σπίτι που ήταν ένα καλοπλεούμενο σκαρί είχε γίνει ένα παλιόκαρο που έμελλε να ζευτώ εγώ σ' αυτό...», αναφέρει ο Γρηγόρης Χρονόπουλος, δίνοντας μας ίσως, με ποιητικό τρόπο, ένα από

τα κλειδιά κατανόησης του μεταγενέστερου έργου του. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρώτη του εμφάνιση στα γράμματα έγινε το 1948, όταν ήταν ακόμη μαθητής του γυμνασίου, με την δημοσίευση ποιήματος του στη εφημερίδα «Αυγή Πύργου».

«Προκειμένου να φιλήσει κατουρημένες ποδιές και να χάσει τον αυτοσεβασμό του»** αποφάσισε να μεταναστεύσει στην Αυστραλία στα μέσα της δεκαετίας του 1950 και όπως αναφέρει ο Δρ Καναράκης «άρχισε να υπηρετεί ποικιλότροπα τα ελληνικά γράμματα στην Αυστραλία, ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 1960».

Εργάστηκε σε εργοστάσιο, σε ταξιδιωτικό γραφείο, σε καταστήματα, στο ελληνικό Προξενείο, δίδαξε ελληνικά μέσα από το πρόγραμμα δια βίου εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Μακόρι, στο Ελληνικό Κέντρο Προνοίας και-κυρίως-στον Οργανισμό Ασφάλειας Υγείας (Medibank-Medicare) απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Εκτός από το λογοτεχνικό του έργο, σημαντικό είναι και το δημοσιογραφικό του έργο που ξεκίνησε με τη δημοσίευση πλήθους κριτικών σημειωμάτων για διαλέξεις, χρονογραφήματα, ταξιδιωτικών εντυπώσεων και άρθρων με το ψευδώνυμο «Βαρθολομαίος», κυρίως, στην εφημερίδα «Εθνικό Βήμα». Συνεργάστηκε με την παροικιακή εφημερίδα «Βήμα» και εργάστηκε επί 14 χρόνια για το ελληνικό πρόγραμμα της ραδιοφωνίας SBS και αργότερα, για τον ραδιοφωνικό σταθμό 2pm. Σημαντική είναι η συμβολή του στην παροικιακή δημοσιογραφία και τα τελευταία χρόνια με την δημοσίευση σειράς κειμένων γύρω από την ελληνική μεταπολεμική μεταναστευτική εμπειρία στην Αυστραλία, μέσα από την στήλη «Για να μην ξεχνούν οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι» της εφημερίδας «ο Κόσμος», σε συνεργασία με τον Γ. Χατζηβασιλίδη.

Στον αφιέρωμα του περιοδικού «Λόγος», η Ιωάννα Λιακάκου αναφέρεται στο λογοτεχνικό και ποιητικό του έργο τονίζοντας, επίσης, τον «χαρακτήρα του και τον ανθρωπισμό του», όπως αυτός διαφαίνεται μέσα

από τα γραπτά του, ενώ η Σοφία Καθαρείου στο κείμενο της «Η Ελληνική Γλώσσα και η ποίηση του Γρηγόρη Χρονόπουλου» εκτιμά ότι ο Γρηγόρης Χρονόπουλος «ανήκει στους σπουδαιότερους ποιητές της Ελληνικής Διασποράς».

Για τον «πολύτιμο φίλο, τον δάσκαλο και τον συνεργάτη» κάνει λόγο ο Γιώργος Χατζηβασιλίδης στο δικό του κείμενο. Στη δική του ανάγνωση, τα ποιήματα και τα διηγήματα του Γρηγόρη Χρονόπουλου είναι θεμελιωμένα στις «πανάρχαιες, τις διαχρονικές αρχές και τις αρετές του Έλληνα». Στην προσωπικότητα του διακρίνει τον «κοσμοπολίτη που δεν ξέχασε τον τόπο του» και που μέσω της ποίησης συντηρεί ένα είδους μυστικό διάλογο με την φύση και τους ανθρώπους.

Όπως έχει γράψει παλαιότερα ο καθηγητής της έδρας Νεοελληνικών Σπουδών στο πανεπιστήμιο του Σίδνεϊ, Αντώνης Δρακόπουλος, «η ποιητική φωνή του Γρηγόρη Χρονόπουλου, είναι μια φωνή που έζησε έντονα και επώδυνα το δίχασμό ανάμεσα στο εκεί και στο εδώ και ζήτησε την πλήρωση στην αγάπη, στην ανθρώπινη επαφή και στο στοχασμό», θέση που επαληθεύεται στο εμβληματικό ποίημα που δίνει τον τίτλο της συλλογής «Τα χελιδόνια δεν θα ξαναρθούν». «Το ποίημα», αναφέρει ο Γρηγόρης Χρονόπουλος, «είναι σαν ένα κέντημα. Τα σχέδια, τα χρώματα, οι κλωστές και η υπομονή της κεντήστρας... Το γράψιμο είναι χειραψία, επικοινωνία... Στον «τραχύ δρόμο που η ανάγκη έγινε νόμος της ζωής»***, ο Γρηγόρης Χρονόπουλος, συνεχίζει να είναι στην ηλικία των 93 ετών το παιδί «με τον κόμπο στο λαιμό» που όταν δεν «κλαίει ορφανεμένο» στοχάζεται, αισθάνεται και γράφει ποιήματα...

(Κείμενο-φωτό: Γιάννης Δραμιτινός)

ΥΓ Σε επόμενη έκδοση θα σας ενημερώσουμε πως μπορείτε να προμηθευτείτε αντίτυπα του περιοδικού και να διαβάσετε το αφιέρωμα. Επίσης, μια παρατήρηση με καλή θέληση: Το αφιέρωμα θα ήταν ακόμη καλύτερο αν περιείχε ως επίμετρο μια επιλογή από το ποιητικό-τουλάχιστον- έργο του Γρηγόρη Χρονόπουλου.

* Δρ Γιώργος Καναράκης, «Ο Γρηγόρης Χρονόπουλος στην τέχνη του λόγου», περιοδικό «Λόγος», 2018

** Συνέντευξη στην Διονυσία Μούσουρα-Τσουκαλά, περιοδικό «Λόγος», 2018

*** Γρηγόρης Χρονόπουλος, Συχώρεση, από την ποιητική συλλογή «Τα χελιδόνια δεν θα ξαναρθούν»